

SERVİKS (RAHİM AĞZI) KANSERİ FARKINDALIK AYI

Kadınlarda serviks kanseri, dünya genelinde meme, akciğer ve kalın bağırsak kanserlerinden sonra dördüncü sıklıkta görülen, ülkemizde ise görülme sıklığı bakımından onuncu sırada yer alan kanserdir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılan hesaplamalara göre, dünyada, 2022 yılında 662.301 yeni vaka görülmüştür. Aynı yıl, hastalık nedeniyle 348.874 ölüm gerçekleşmiş olup kadınlarda, kanser nedeniyle gerçekleşen ölümlerin dördüncü önde gelen nedeni olmuştur.

En son yayımlanan resmi verilere göre; ülkemizde serviks kanserinin görülme sıklığı yüz binde 4,5'tir ve bir yıl içerisinde 2.374 kadın serviks kanseri tanısı almıştır.

Uluslararası Kanser Araştırma Ajansı, hastalığın başlıca etkeni olan Human Papilloma Virüs'ün (HPV) erkek kanserlerinin %1'inden, kadın kanserlerinin ise %5-10'undan sorumlu olduğunu bildirmektedir. Ülkemiz verileri incelendiğinde, HPV ile ilişkili kanserlerin kadınları daha çok etkilediği görülmekte; kadınlarda, erkeklerin yaklaşık 5 katı HPV ile ilişkili kanser olduğu tahmin edilmektedir.

Serviks kanserinin neredeyse tamamına yakını HPV'nin bazı tipleri nedeniyle oluşmakla birlikte bu enfeksiyonu geçiren herkeste bu kanser gelişmez. HPV, 200'den fazla virüsten oluşan bir grubun adıdır ve çoğu, insanda aktif enfeksiyona neden olmaz. Yüksek riskli HPV tipleriyle kalıcı HPV enfeksiyonu serviks kanserinin nedenidir.

Risk Faktörleri Nelerdir?

- HPV enfeksiyonu
- Sigara
- Çok eşlilik
- Çok doğum
- Erken yaşta cinsel ilişki
- Bağışıklık sisteminin ilaçlarla baskılanması
- Beslenme faktörleri
- Genetik faktörler

Belirtileri Nelerdir?

Serviks'te kanser öncesinde gelişen değişiklikler genellikle belirti vermez. Ancak pelvik muayene, Pap Smear testi ve HPV testleri ile erken dönemde tespit edilebilmektedir.

Bununla birlikte, aşağıdaki belirtilerden herhangi biriyle karşılaşırsanız hemen hekiminize başvurunuz:

- Vajinadan, artan miktarda veya alışılmadık türde akıntı geliyorsa,
- Normal adet dönemi dışındaki zamanlarda lekelenme tarzında hafif kanama oluyorsa,
- Normalden daha uzun süren veya daha ağır olan âdet kanaması söz konusu ise,
- Cinsel ilişki sırasında veya sonrasında kanama veya ağrı varsa,
- Menopoz sonrası kanama olursa.

Serviks kanseri, Dünya Sağlık Örgütü tarafından, “**önlenebilir bir ölüm nedeni**” olarak tanımlanmakta ve bu hastalık için tüm dünyada tarama yapılması, her ülkenin kendi kontrol politikasını oluşturması önerilmektedir.

Bu bağlamda, adı geçen kanser Ulusal Kanser Tarama Programımız kapsamında yer almakta olup 30-65 yaş arasındaki sağlıklı kadınlarımız, 5 yılda bir, HPV-DNA testi ile taranmaktadır. Toplum tabanlı bu taramalar; Sağlıklı Hayat Merkezleri, Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM) ve Aile Sağlığı Merkezlerinde ücretsiz olarak yapılmaktadır. Kırsal ve dezavantajlı gruplara da mobil araçlar ile tarama hizmeti verilmektedir.

Alınan numuneler, Ankara’da bulunan Ulusal HPV Laboratuvarının yanı sıra 2024 yılında yaygınlaştırmaya başladığımız HPV Bölge Laboratuvarlarında, yerli kitler kullanılarak analiz edilmektedir. Hastanelerimizde, bu kansere yönelik fırsatçı taramalar yapılmaktadır.

Tedavi

Hastalık, erken dönemde saptandığında cerrahi olarak tedavi edilebilir. İleri evrede ise radyoterapi ve kemoterapi uygulanabilir. Hangi tedavinin kime ve nasıl uygulanacağı evreye göre değişmektedir.

Korunma

- Aşılınmak (*HPV'nin en çok kanser yapan tiplerine karşı geliştirilen ve koruyuculuğu yüksek olan aşılar mevcuttur. Dünya Sağlık Örgütü, serviks kanserine karşı 9-14 yaşlarındaki kız ve erkek çocuklara aşı yapılmasını önermektedir*).
- 30 yaşından itibaren tarama testlerini düzenli bir şekilde yaptırmak.
- Güvenli cinsel ilişki konusunda danışmanlık almak.
- Erkeklerin sünnet olması.
- Sigara kullanmamak.

- Serviks kanseri önlenebilir bir hastalıktır.
- Serviks kanseri erken teşhis edildiğinde %100 tedavi edilebilir.
- Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre rahim ağzı kanseri, dünyada ortadan kaldırılabilir ilk kanser türü olabilir.
- Servikal kanser taraması tüm dünyada bu hastalığın insidansını ve hastalığa bağlı ölümleri azaltmıştır.
- **Uygun ya da hiç tarama yapılmaması en büyük risk faktörüdür**

- ❖ Bilgilen, tarama yaptır, aşı ol
- ❖ Serviks kanserinden korkma, geç kalmaktan kork
- ❖ Serviks kanserinden korkma, farkında ol

- Erken aşı
 - Düzenli tarama
 - Etkin tedavi
- } yaptır, serviks kanserini ortadan kaldır!